

ירושלים י"א באב תשע"א
11 באוגוסט 2011
190/2011

בשנת 2010: ירידה בשיעור ההוצאה הלאומית לבריאות מהתמ"ג ל-7.5%

In 2010, the National Expenditure on Health Decreased to 7.5% of GDP

- ההוצאה הלאומית לבריאות, במחירים קבועים, עלתה בשנת 2010 ב-3% לעומת שנת 2009.
- חלקו של המימון הפרטי בהוצאה הלאומית לבריאות ירד בשנת 2010 ל-38% לעומת 39% בשנים 2008-2009.
- עיקר המימון הממשלתי מופנה לבתי-חולים (לוח ב).

ההוצאה הלאומית לבריאות, במחירים קבועים, עלתה בשנת 2010 ב-3% לעומת שנת 2009. ההוצאה לנפש, במחירים קבועים, עלתה ב-1%. ההוצאה הלאומית לבריאות, במחירים שוטפים, הסתכמה בשנת 2010 ב-61.2 מיליארד ש"ח, שהם 7.5% מהתמ"ג (לוח 1).

ההוצאה לבריאות כוללת את ההוצאות על כל שירותי הבריאות הניתנים במרפאות, בתי החולים, שירותי רופאים פרטיים ורופאי שיניים; הוצאות על תרופות ומכשירים רפואיים, מחקר ומנהל ממשלתי בתחום הבריאות, והשקעה במבנים וציוד במוסדות הבריאות.

השוואה בינלאומית (תרשים 1, תרשימים 6 ו-7, לוח א, לוח 2)

השוואה לארצות ה-OECD בשנת 2009 מראה, כי אחוז ההוצאה הלאומית לבריאות מהתוצר המקומי הגולמי בישראל (7.6%) היה נמוך מאשר ב-27 ממדינות ה-OECD, במיוחד מארה"ב (17.4%), הולנד וצרפת (כ-12%), ולעומת זאת, היה גבוה מאשר ב-6 ממדינות ה-OECD האחרות. השיעור הנמוך ביותר היה בטורקיה (6.1%), מקסיקו (6.4%), קוראה (6.9%) ואסטוניה (7%).

ברוב מדינות ה-OECD, שיעור ההוצאה הלאומית לבריאות כאחוז מהתמ"ג (חציון מדינות OECD) עלה בהדרגה בין השנים 1995-2009, מ-7.4% ל-9.5%. לעומת זאת, בישראל השיעור נשאר כמעט ללא שינוי בשנים אלה (לוח א).

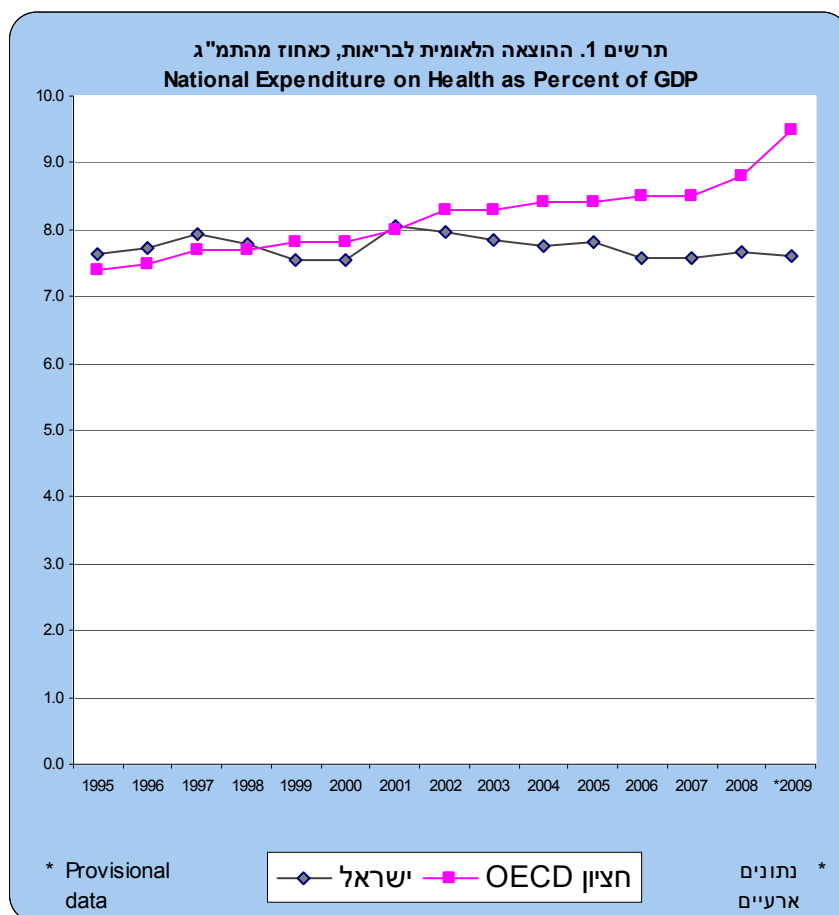
כתבו: נאוה ברנר ומירב כץ, תחום חשבונות לאומיים

לקבלת הסברים ניתן לפנות אל יחידת קשרי עיתונות בטל' 02-6527845

לוח א. הוצאה הלאומית לבריאות, כאחוז מהתמ"ג 1995-2009

National expenditure on Health as percent of GDP

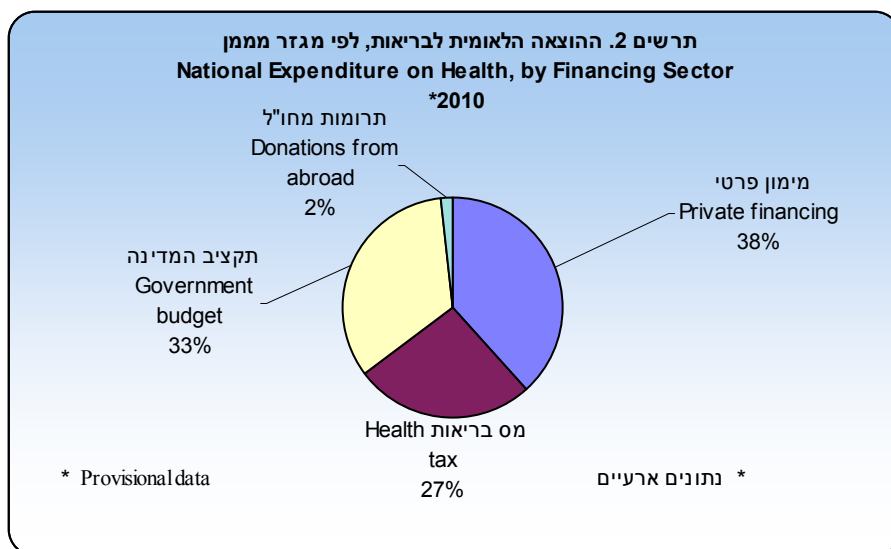
שנה	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
ישראל	7.6	7.7	7.6	7.6	7.8	7.7	7.8	8.0	8.1	7.5	7.5	7.8	7.9	7.7	7.6
חציון OECD	7.4	7.5	7.7	7.7	7.8	7.8	8.0	8.3	8.3	8.4	8.4	8.5	8.5	8.8	9.5

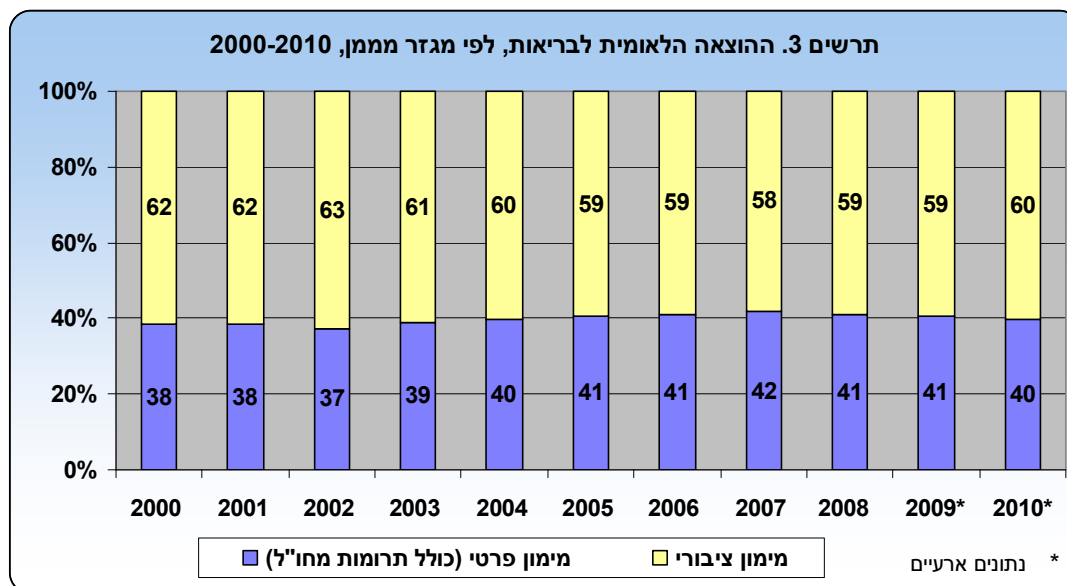
מהשוואה הבינלאומית עולה עוד, כי בשנת 2009 הוצאה לבריאות לנפש במונחי כוח קנייה בישראל – \$2,092 – דומה להוצאה בסלובקיה וצ'כיה ונמוכה מזו שבמרבית מדינות ה-OECD. בארה"ב הייתה ההוצאה לנפש הגבוהה ביותר – \$7,960. בסלובקיה, קוראה, הונגריה, פולין, אסטוניה, צ'ילה, מקסיקו וטורקיה הייתה ההוצאה נמוכה מאשר בישראל. יצוין כי החישוב במונחי כוח קנייה מביא בחשבון את ההבדלים במחירי התוצר במדינות השונות. עם זאת, בהשוואה הבינלאומית לא מובאים בחשבון הבדלים בגורמים שעשויים להשפיע על ההוצאה כמו הרכב הגילים, מבנה מערכת הבריאות, מבנה התעסוקה וכד'. כשמחשבים הוצאה לבריאות משוקללת לפי גיל, מתקבלת הוצאה לאומית לנפש גבוהה יותר.

הוצאה הלאומית לבריאות, לפי מגזר מממן (תרשים 2 ו-3, לוח 1)

בשנת 2010 תשלומים ישירים של **משקי הבית לתרופות ושירותים רפואיים** (כגון, רופאים, מרפאות, ורופאי שיניים) מימנו 28% מההוצאה הלאומית לבריאות. 10% הנוספים היו הוצאות על ביטוחים פרטיים של משקי בית, הוצאות של מלכ"רים פרטיים, של בתי חולים כלליים ששייכים להם ותרומות מגורמים פרטיים שונים. סך הכל המימון הפרטי - משקי בית ואחרים ירד ל- 38% ב-2010 מ-39% בשנת 2009.

המימון הציבורי כולל בתוכו מימון מתקציב המדינה ומיסים מיועדים. 27% מההוצאה הלאומית לבריאות ב-2010 מומנו מגביית **מס בריאות** לעומת 26% בשנת 2009. 33% מומנו מתקציב המדינה ועוד 2% מומנו מתרומות מחו"ל (תרשים 2, לוח 1). מימון מתקציב המדינה כולל העברות לקופות החולים ולמוסדות אחרים ללא כוונת רווח, אספקת שירותי בריאות באמצעות מוסדות בריאות ממשלתיים, ומימון השקעות בבנייה ורכישת ציוד בבתי חולים ממשלתיים. לאחרונה שונתה ההצגה של מימון ההוצאה לבריאות. בהצגה החדשה כולל המימון תחשיב הוצאות בלאי.

הוצאה שוטפת לבריאות (ללא השקעות בבנייה וציוד) לפי מגזר מממן וסוג שירות (לוח ב)

בשנת 2008, מימון בתי"ח ע"י ממשלה וקופות חולים מהווה 29% מסך ההוצאה השוטפת לבריאות, ואילו חלקו של המימון הפרטי בבתי החולים הינו 7.5% מסך ההוצאה השוטפת. המימון הפרטי מכיל בתוכו מימון של משקי בית, מלכ"רים פרטיים ואת המגזר העסקי. הרוב המוחלט של ההוצאה השוטפת ממומנת ע"י קופות חולים (כ-43%) וע"י מימון פרטי (כ-40%). מימון המרפאות הציבוריות והרופאים הפרטיים מהווים אחוז משמעותי מסך ההוצאה השוטפת לבריאות: כ-48%. רוב ההוצאה של המרפאות הציבוריות והרופאים הפרטיים ממומנת ע"י מימון פרטי וע"י קופ"ח. תרופות, חומרים ומכשירים רפואיים ממומנים ברובם ע"י קופות החולים, כ-5% מההוצאה השוטפת לבריאות.

Table B - National Current Expenditure on Health by Financing Sector and Type of Service

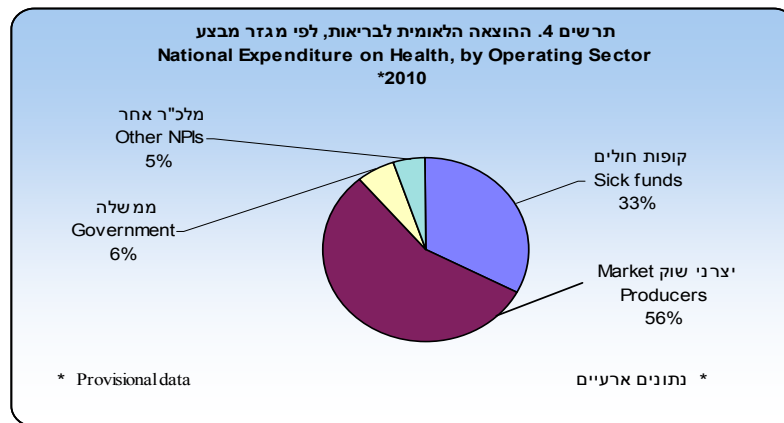
לוח ב. ההוצאה הלאומית השוטפת לבריאות לפי מגזר מממן וסוג שירות

2008

	תרומות מחו"ל Donations from abroad	מימון פרטי (כולל עסקי) Private financing (including business sector)	קופות חולים Sick funds	ממשלה ורשויות מקומיות Government and local authorities	סך הכל Total	
	Percents				אחוזים	
Current expenditure - total	0.8	39.7	42.5	17.0	100.0	הוצאה שוטפת-סך כולל
Government administration	0.0	0.0	0.0	1.2	1.2	מחנה ממשלתי
Public clinics and private physicians	0.4	24.2	20.1	2.9	47.6	מרפאות ציבוריות ורופאים פרטיים
Preventive medicine	0.0	0.3	0.0	0.3	0.6	רפואה מונעת
Hospitals (Inc. reaserch)	0.3	7.5	17.0	12.0	36.8	בתי-חולים (כולל מחקר)
Dental care	0.0	9.7	0.0	0.1	9.8	רפואת שיניים
Medicines and medical equipment	0.1	-2.0	5.4	0.5	4.0	תרופות, חומרים ומכשירים רפואיים

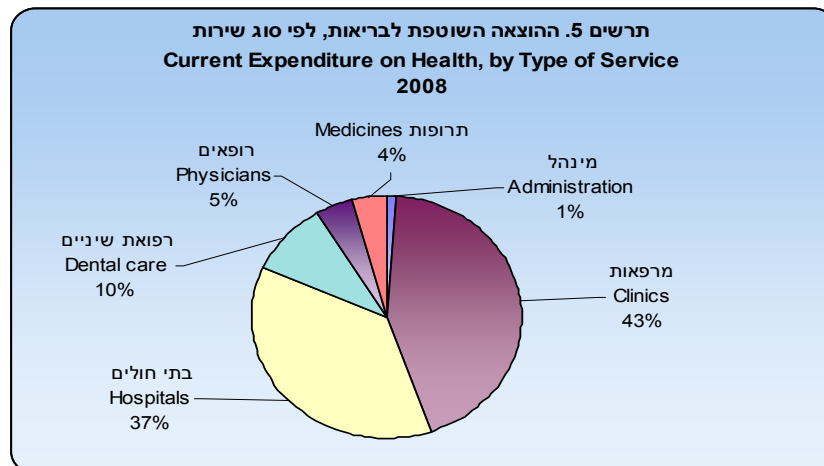
הוצאה הלאומית לבריאות, לפי מגזר מבצע (תרשים 4)

קופות החולים סיפקו בשנת 2010 33% משירותי הבריאות, בדומה ל- 2009 ו-2008. "יצרני שוק" – בתי חולים כלליים, רופאי שיניים ורופאים פרטיים אחרים, מרפאות פרטיות וכן יצרני תרופות ומכשירים רפואיים, סיפקו ב-2010 56% מכלל ההוצאה הלאומית לבריאות לעומת 55% בשנת 2009. בהתאם להנחיות בינלאומיות, במונח "יצרני שוק" נכללים החל מ-2003, בתי חולים כלליים שמאורגנים כתאגידים. זאת, משום שגופים אלה מספקים את מרבית השירותים במחיר משמעותי מבחינה כלכלית. החלק שסופק על ידי **מוסדות ממשלתיים** (כגון, בתי חולים לנפש ולמחלות ממושכות, מרפאות ולשכות הבריאות) היה 6% מההוצאה הלאומית לבריאות, בדומה לשנים 2009-2008. חלקם של השירותים שסופקו על ידי **מוסדות בריאות אחרים ללא כוונת רווח** (כגון מגן דוד אדום) נשאר ברמה של 5% בשנים 2010-2005.

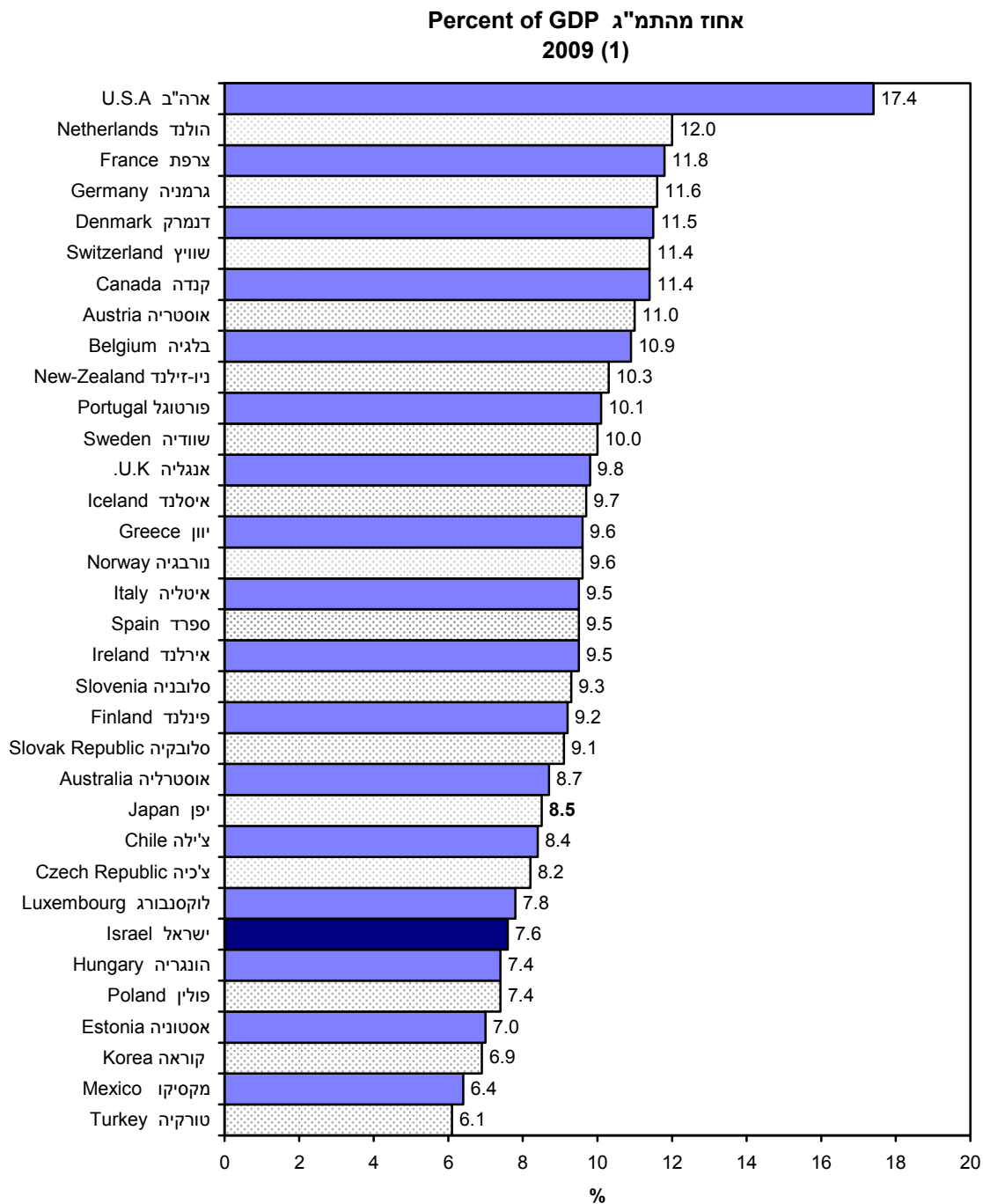
הוצאה שוטפת לבריאות (ללא השקעות בבנייה וציוד) לפי סוג שירות (תרשים 5)

התפלגות ההוצאה השוטפת לבריאות (ללא השקעות בבנייה וציוד) לפי סוג השירות מראה, שבשנת 2008 ההוצאה לשירותי **בתי החולים** עלתה ל- 37% מההוצאה השוטפת לבריאות, מ- 36% בשנת 2007. ההוצאה לשירותי **מרפאות ציבוריות ורפואה מונעת** היוותה 43% מההוצאה השוטפת לבריאות. **ההוצאות לרופאים פרטיים ולרפואת שיניים** נשארו ללא שינוי בשנת 2008 והיוו 15% מההוצאה השוטפת לבריאות. כמו כן, גם **ההוצאות לתרופות וציוד רפואי** שנקנו על ידי משקי הבית נשארו באותה רמה כמו ב-2007, והמשיכו לעמוד על 4% בשנת 2008. **חלק מהדו"חות הכספיים האחרונים שהתקבלו על ההוצאה הלאומית לבריאות לפי סוג שירות, הם לשנת 2008, ועל כן לא ניתן לספק נתונים אלה לשנים 2010-2009.**

6. NATIONAL EXPENDITURE ON HEALTH
INTERNATIONAL COMPARISON

תרשים 6. ההוצאה הלאומית לבריאות
השוואה בינלאומית

(1) The data refers to 2009, or to the latest available year.
Source: OECD

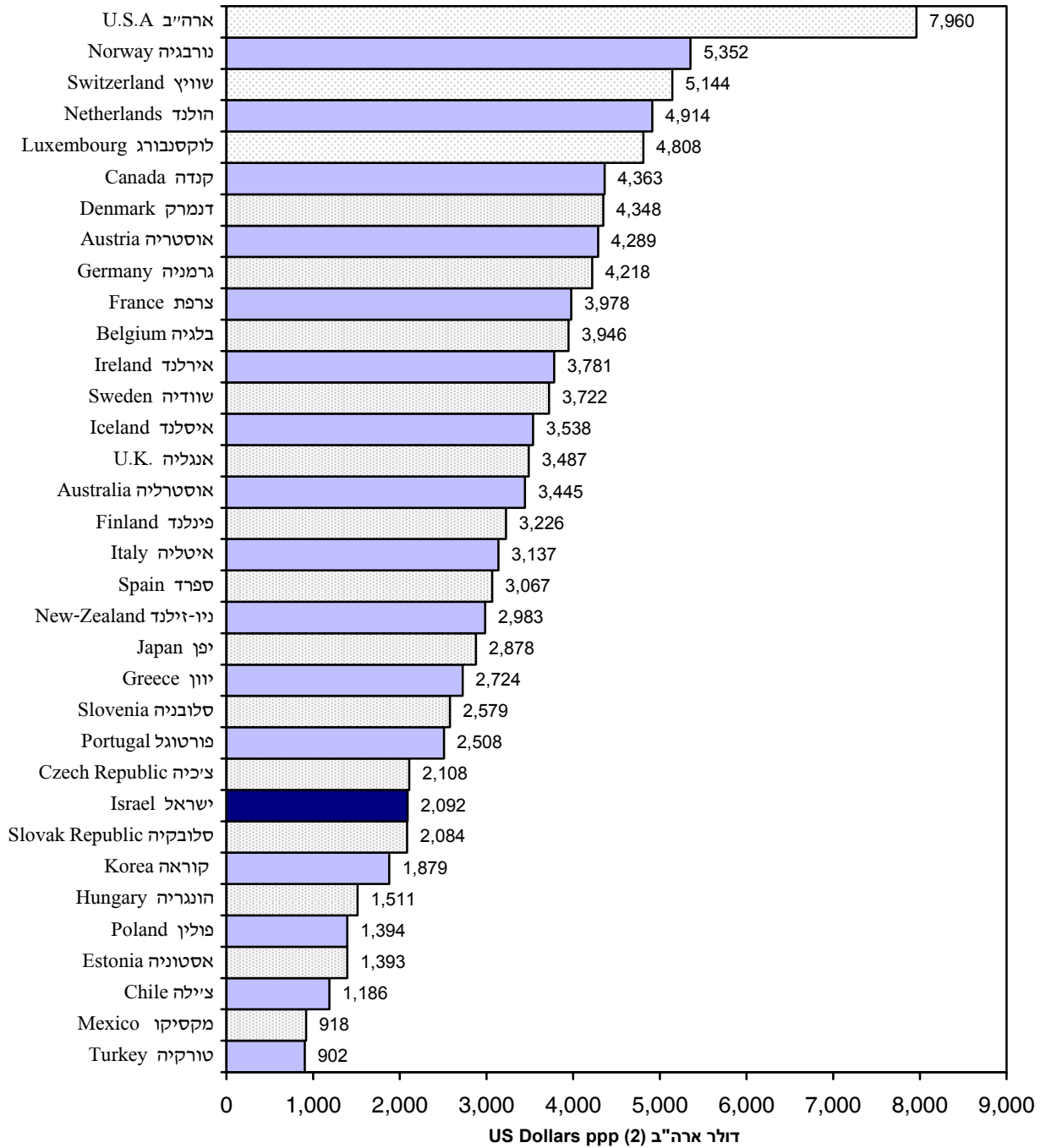
(1) נתוני שנת 2009 או השנה האחרונה שלגביה התקבלו נתונים.
מקור: OECD

7. NATIONAL EXPENDITURE ON HEALTH
INTERNATIONAL COMPARISON (US Dollars PPP)

תרשים 7. ההוצאה הלאומית לבריאות
השוואה בינלאומית (דולר ארה"ב, במונחי כח קנייה)

EXPENDITURE PER CAPITA הוצאה לנפש

2009 (1)

(1) The data refers to 2009, or to the latest available year.
(2) \$ adjusted by the Purchasing Power Parity of the GDP.
Source: OECD

(1) נתוני שנת 2009, או השנה האחרונה שלגביה התקבלו נתונים.
(2) \$ במונחי כוח הקנייה של התמ"ג.
מקור: OECD

Table 1 - National Expenditure on Health
Percents

לוח 1. הוצאה לאומית לבריאות
אחוזים

	2010*	2009*	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000		
	Quantity change on previous year						השינוי הכמותי כל שנה לעומת קודמתה						
Total - current expenditure and capital formation	3	4	4	4	3	3	2	0	1	5	4	סך הכל - הוצאה שוטפת והשקעות	
Current Expenditure	3	4	4	4	3	4	3	0	1	6	6	מזה: הוצאה שוטפת	
National expenditure on health per capita	1	1	2	2	1	2	1	-2	-1	3	1	הוצאה לאומית לבריאות לנפש	
	At current prices						במחירים שוטפים						
The share of national expenditure on health in the GDP	7.5	7.6	7.7	7.6	7.6	7.8	7.7	7.8	8.0	8.1	7.5	ההוצאה הלאומית לבריאות כאחוז מהתמ"ג	
Current expenditure on health as percent of private and public civilian consumption	9.5	9.9	9.8	9.9	10.0	10.2	10.0	10.1	10.1	10.4	10.1	ההוצאה השוטפת לבריאות כאחוז מהצריכה הפרטית והציבורית האזרחית	
Capital formation in buildings and equipment for health, as percent of total fixed capital formation	1.5	1.4	1.4	1.2	1.4	1.6	1.6	1.7	1.7	1.9	1.6	ההשקעה במבנים ובציוד לבריאות כאחוז מההשקעה הכוללת בנכסים קבועים	
Financing of National Expenditure on Health	100	100	100	100	101	100	100	100	100	100	100	מימון ההוצאה הלאומית לבריאות	
Private financing	38	39	39	40	39	39	37	36	35	36	36	מימון פרטי	
Thereof: households' out-of-pocket payments	28	28	29	30	30	30	28	28	27	30	29	מזה: תשלומים ישירים של משקי בית	
Government - total	60	60	59	59	60	59	61	62	64	61	62	ממשלה - סך הכל	
Health tax	27	26	26	26	26	25	26	26	26	25	25	מס בריאות	
Government budget finance	33	34	33	33	34	34	35	36	38	36	37	מימון מתקציב המדינה	
Donations from abroad	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	תרומות מחו"ל	

* Provisional data.

* אומדנים ארעיים

**Table 2. National Expenditure on Health -
International Comparison**

**לוח 2. הוצאה לאומית לבריאות -
השוואה בינלאומית**

1990-2009(1)

	הוצאה לנפש בדולרים, במונחי כוח הקנייה (2) של התוצר המקומי הגולמי			אחוז מהתוצר המקומי הגולמי	
	Expenditure per capita in \$, in terms of PPP(b) of the Gross Domestic Product			Percent of the Gross Domestic Product	
	2009	2000	1990	2009	
Austria	4,289	2,862	1,623	11.0	אוסטריה
Australia	3,445	2,266	1,194	8.7	אוסטרליה
Italy	3,137	2,064	1,355	9.5	איטליה
Iceland	3,538	2,740	1,662	9.7	איסלנד
Ireland	3,781	1,768	788	9.5	אירלנד
Estonia	1,393	522	..	7.0	אסטוניה
United States	7,960	4,793	2,850	17.4	ארצות הברית
Belgium	3,946	2,245	1,353	10.9	בלגיה
Germany	4,218	2,669	1,764	11.6	גרמניה
Denmark	4,348	2,508	1,540	11.5	דנמרק
Netherlands	4,914	2,340	1,412	12.0	הולנד
Hungary	1,511	853	..	7.4	הונגריה
United Kingdom	3,487	1,828	960	9.8	הממלכה המאוחדת
Turkey	902	433	155	6.1	טורקיה
Greece	2,724	1,451	845	9.6	יוון
Japan	2,878	1,974	1,115	8.5	יפן
Israel	2,092	1,704	951	7.6	ישראל
Luxembourg	4,808	3,268	..	7.8	לוקסמבורג
Mexico	918	508	296	6.4	מקסיקו
Norway	5,352	3,043	1,366	9.6	נורבגיה
New Zealand	2,983	1,607	983	10.3	ניו-זילנד
Slovenia	2,579	1,453	..	9.3	סלובניה
Slovak Republic	2,084	604	..	9.1	סלובקיה
Spain	3,067	1,537	870	9.5	ספרד
Poland	1,394	583	289	7.4	פולין
Portugal	2,508	1,654	628	10.1	פורטוגל
Finland	3,226	1,853	1,363	9.2	פינלנד
Chile	1,186	615	..	8.4	צ'ילה
Czech Republic	2,108	981	558	8.2	צ'כיה
France	3,978	2,553	1,445	11.8	צרפת
Korea	1,879	824	355	6.9	קוראה
Canada	4,363	2,519	1,735	11.4	קנדה
Sweden	3,722	2,286	1,592	10.0	שוודיה
Switzerland	5,144	3,221	2,028	11.4	שוויץ

(1) The data refers to 2009, or to the latest available year.

(1) נתוני שנת 2009, או השנה האחרונה שלגביה התקבלו נתונים.

(2) Adjusted by PPP of GDP.

(2) במונחי כח הקנייה של התמ"ג.

Source:OECD

מקור: OECD.